

PROGRAM DZIAŁANIA GMINNEGO CENTRUM KULTURY I REKREACJI W JUTROSINIE NA LATA 2024 -2026

Krystyna Konieczna

Wstęp

Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Jutrosinie (GCKiR) jest samorządową instytucją kultury wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury Gminy Jutrosin. Działalność GCKiR realizowana jest zgodnie z potrzebami środowiska lokalnego, dbałością o rozwój kulturalny społeczeństwa, dbałością o tradycję i kulturę charakterystyczną dla jego regionu, podtrzymując obyczaje, zwyczaje i obrzędy występujące na obszarze gminy, a także realizując zadania z zakresu animowania społeczności lokalnej do podejmowania aktywności. Jednostka zatrudnia wykwalifikowaną kadrę, która z powodzeniem od lat przyczynia się do rozwoju życia kulturalnego gminy Jutrosin.

Fundamentem działalności GCKiR jest niewątpliwie wkład własnych umiejętności, doświadczeń zawodowych i kontaktów jak również zaangażowanie lokalnych mieszkańców, twórców, pasjonatów do realizacji wspólnych społecznych celów na rzecz rozwoju kultury. Rozwój i nowe inicjatywy muszą być wsparte poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych, tak jak to było dotychczas czynione, gdzie środki pozabudżetowe pozwoliły na realizację wielu wartościowych przedsięwzięć.

Wyzwania przed jakimi stoi obecnie GCKiR jak i ogólnie szeroko pojęta działalność kulturalna to niewątpliwie pobudzenie, rozbudzenie i poszerzenie funkcjonalności w czasie kryzysu ekonomicznego i po czasie pandemii. Jako, że sytuacja obecnie nie jest jeszcze ustabilizowana, to program działania jednostki jak i podejmowane przez nią działania winny elastycznie dostosowywać się do bieżących realiów.

GCKiR przez najbliższe lata będzie promował kulturę, sport i rekreację. Działania w tej kwestii to kluczowy kierunek rozwoju dla GCKiR w czasach funkcjonowania w społeczeństwie informatycznym i nowoczesnych mediów.

Z zakresu promocji kluczowe będą następujące działania:

- działalność promocyjna na portalach społecznościach: Facebook, Instagram, Youtube itp.;
- unowocześnianie strony www.gckir.jutrosin.eu - promocja poprzez materiały video;
- promocja działań na innych portalach internetowych;
- udział w publikacjach historycznych, etnograficznych i innych związanych z terenem gminy Jutrosin;
- wspieranie rozwoju Izby Regionalnej – doposażenie o dodatkowe materiały i eksponaty; w miarę możliwości wyposażenie jej w zaplecze audiowizualne;
- organizowanie ekspozycji muzealno – historycznych;
- traktowania kultury jako dźwigni rozwoju społecznego (m.in. poprzez wzrost „kapitału społecznego”);
- wspieranie i ochrona kultury pamięci lokalnej traktowanych jako ochrona dziedzictwa kulturowego regionu;

- promocja regionu, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturowych mieszkańców;

W zakresie kultury kluczowe są następujące działania:

- współpraca z placówkami oświatowymi, organizacjami i stowarzyszeniami;
- współpraca z wymienionymi podmiotami zapewnia bogatą wielopoziomą ofertę kulturalną i zapewnia jakość oraz doświadczenia zarówno dla GCKiR jak i współtworzących przedsięwzięcia;
- wspieranie działań i zaangażowanie członków różnych kół, grup nieformalnych oraz zespołów w organizację imprez GCKiR;
- otwartość na pomysły imprez ze środowisk nieformalnych (muzycznych, artystycznych);
- działania motywacyjne środowiska muzycznego - warsztaty i prezentacja zewnętrzna dokonań np. na festiwalach;
- wspieranie działań kulturalnych z udziałem szkół, organizacji pozarządowych i innych podmiotów;
- próba pozyskania sponsorów na kluczowe imprezy plenerowe GCKiR;
- kontynuacja działań w ramach Uniwersytetu III Wieku, Klubu Senior+;
- organizacja konkursów w szkołach promujących kulturę regionalną, historyczną i inne;
- organizowanie imprez tematycznych (plastycznych, fotograficznych, rekreacyjnych);
- w miarę możliwości organizacja imprez kulturalnych w świetlicach (wystaw, koncertów, spotkań artystycznych);
- stworzenie harmonogramu imprez kulturalnych GCKiR;
- imprezy z udziałem stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego – min. imprezy kulinarne, warsztaty rękodzielnicze, jarmarki, kiermasze, imprezy charytatywne.

W zakresie sportu i rekreacji GCKiR kontynuując organizację imprez sportowych i rekreacyjnych (poprzez Klub Sportowy „Orla”, Klub Jutrosińskich Biegaczy, Klub Jutrosińskich Morsów) musi mieć na względzie zaangażowanie innych podmiotów sportowych do organizacji i udziału w tego typu imprezach tak, aby nabrały one wymiaru wielopoziomowego. Współpraca kultury ze sportem może przynieść wiele korzyści. Należy zwrócić uwagę na:

- animację imprez rekreacyjnych jako uzupełnienia imprez masowych;
- kontynuowanie imprez tematycznych (nordic walking, biegi, morsowanie, turystyka rowerowa itp.);
- stworzenie harmonogramu imprez sportowych;
- nacisk na tworzenie imprez w szkolnych obiektach sportowych;

Wspólnym mianownikiem podejmowanych działań powinna być otwartość na sugestie mieszkańców i poszczególnych środowisk jak również ich zaangażowanie w tworzenie lokalnej kultury.

Misja

Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Jutrosinie prowadzi określoną Statutem i Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wszechstronną działalność w obszarze kultury. Prezentuje twórczość artystyczną, korzysta z dorobku twórców, aktywizuje mieszkańców gminy w różnym wieku z szczególnym naciskiem na dzieci i młodzież.

Fundamentem misji GCKiR w Jutrosinie jest otwartość. Instytucja nie powinna pomijać żadnej sfery aktywności artystycznej czy też kulturalnej. Powinna wzmocniać ją i kierować do możliwie szerokiego grona odbiorców dbając o to, aby odbiorca miał poczucie, że jest uczestnikiem szeroko rozumianej kultury.

Działania GCKiR w Jutrosinie będą wynikały przede wszystkim z współpracy ze społecznością lokalną oraz organizacjami i instytucjami zarówno na szczeblu regionalnym, ogólnopolskim jak i międzynarodowym. Poprzez swoją otwartość na środowiska, działania animacyjne i wielostronną edukację kulturalną GCKiR będzie miejscem aktywizującym i integrującym mieszkańców, inspirującym i zaspokajającym ich potrzeby kulturalne, rozrywkowe i rekreacyjne. Miejscem działającym na rzecz wzrostu poczucia wspólnoty, tożsamości lokalnej świadomości dziedzictwa historycznego i kulturowego.

Ponadto misją GCKiR w Jutrosinie jest dążenie do najwyższego, profesjonalnego poziomu świadczonych usług zarówno w obszarze działalności kulturalnej, edukacyjnej jak i społecznej. Stan ten można osiągnąć poprzez:

- promowanie szeroko pojętej kultury z naciskiem na tradycje narodowe, regionalne i lokalne;
- promowanie Gminy Jutrosin, jego historii, kultury i tradycji z uwzględnieniem innych dóbr dziedzictwa narodowego;
- promowanie i wspieranie rozwoju turystyki;
- zapewnienie bezpłatnego dostępu do różnego rodzaju wydarzeń artystycznych z uwzględnieniem szeroko pojętej sztuki;
- tworzenie przyjaznej atmosfery dla potencjalnych odbiorców sztuki i kultury oraz spełnienie ich oczekiwań;
- stworzenie dogodnych warunków dla dzieci, młodzieży i osób starszych do angażowania się w przedsięwzięcia związane z amatorskim ruchem artystycznym;
- wdrożenia działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełny dostęp do świadczonych usług oraz otoczenie ich szczególną troską (dostosowanie jednostki i prowadzonych w jej obrębie działań do wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami);
- dbanie o zachowanie tożsamości kulturowej, przynależności do społeczności lokalnej oraz patriotyzmu lokalnego;
- promowanie zachowań proekologicznych;
- stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat tradycji kultywowanych na terenie Gminy Jutrosin (kultura ludowa);

- gromadzenie oraz inwentaryzacja regionalnych i lokalnych dzieł artystycznych;
- dbanie o rozwój pracowników oraz stworzenie możliwie najdogodniejszych warunków pracy dla nich.

Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Jutrosinie powinno być pomostem między środowiskiem lokalnym a kulturą, historią i tradycją.

Wizja

Gminne Centrum Kultury i Rekreacji w Jutrosinie, aby jak najlepiej mogło wywiązywać się z zadań do których zostało powołane, powinno stale poszukiwać nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrzeby mieszkańców i otoczenia. Dlatego też należy wzmocnić oraz wesprzeć wszelkiego rodzaju działania, których uczestnikami są przede wszystkim seniorzy. Musi też umieć wykazać sens swego istnienia pokazując, w jaki sposób przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnych i rozwoju całej gminy. Aby to zrealizować GCKiR powinien stać się:

- miejscem kulturalno-społecznej animacji oraz wielostronnej edukacji kulturalnej, zaangażowanym w życie lokalnej społeczności;
- nowoczesnym ośrodkiem informacji, kultury, edukacji i komunikacji społecznej, szanującym przeszłość i kreującym przyszłość. Instytucją promującą historię, tradycję, środowisko lokalne i jego działania;
- miejscem chętnie odwiedzanym i wybieranym jako forma spędzania wolnego czasu;
- miejscem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego poprzez współpracę z różnymi partnerami ze środowiska lokalnego i ponadlokalnego, otwartość na wszystkie grupy społeczne, wspieranie inicjatyw oddolnych, współpracę z różnymi partnerami, będzie miejscem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego, wzmacniając w ten sposób potencjał kulturalny, społeczny i ekonomiczny gminy;
- miejscem otwartym na zmieniającą się rzeczywistość, wielostronną współpracę z partnerami, które pozwoli na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i jego skutkom oraz umożliwi współpracę ze środowiskiem osób niepełnosprawnych;
- miejscem, które będzie służyło do realizacji i rozwoju potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Jutrosin i okolic;
- inicjatorem i organizatorem różnorodnych wydarzeń i działań kulturalnych, rozrywkowych i społecznych, instytucją przyjazną dla wszystkich, otwartą na wspólne działania i nowoczesne technologie;
- centrum życia kulturalnego i społecznego Gminy.

GCKiR to placówka otwarta dla wszystkich, aktywna w życiu społecznym gminy jak i regionu. Elastycznie funkcjonująca w ramach prowadzonej działalności – dostosowująca własne działania do bieżących warunków oraz potrzeb odbiorców.

Cele

Poniżej przedstawiono strategiczne kierunki działania i rozwoju placówki na lata 204-2026. Cele strategiczne i działania kluczowe zdefiniowane zostały określoną wizją, misją oraz celami

głównymi. Szczególna uwaga zwrócona została zwłaszcza na cele uzupełniające, tj. stałą i ciągłą modernizację infrastruktury kultury, wzrost uczestnictwa w kulturze oraz tworzenie warunków do zapewnienia możliwie równego i powszechnego dostępu do oferty kulturalnej. To determinuje w pewnym stopniu cele i działania GCKiR.

Lp.	Cel długoterminowy	Cele krótkoterminowe	Wskaźniki
I.	UPOWSZECHNIANIE I ROZWÓJ KULTURY WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY JUTROSIN	Zwiększenie dostępu do usług kulturalnych i artystycznych: <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie przedstawień teatralnych, koncertów; • Organizowanie wystaw artystycznych i wernisaży; • Organizowanie i wspieranie imprez artystycznych, rozrywkowych i plenerowych; • Profesjonalizacja realizowanych usług; 	<ul style="list-style-type: none"> • Min. 3-4 wydarzenia w formie koncertów i przedstawień teatralnych ; • Organizacja wernisaży i wystaw artystycznych min. 2 razy w roku; • Kontynuacja organizacji imprez artystycznych, rozrywkowych jak i plenerowych na poziomie lat poprzednich tj. min. 2-3 w ciągu roku; • Podniesienie standardów realizacji organizowanych przedsięwzięć, wzrost frekwencji i udziału mieszkańców gminy włączających się do korzystania z ofert upowszechniających kulturę w aspekcie społecznym, integracyjnym;
		Aktywizacja i edukacja kulturalna lokalnej społeczności: <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć i warsztatów artystycznych oraz kół zainteresowań dzieci i dorosłych i seniorów; 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie obecnego stanu realizowanych zajęć oraz utworzenie dodatkowych sekcji zainteresowań według zapotrzebowania (np.sekcja programowania komputerowego);

		<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie wiedzy o kulturze, w tym o kulturze regionalnej; • Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży; • Popularyzacja czytelnictwa – w tym poprzez współpracę z Gminną Biblioteką Publiczną w Jutrosinie 	<ul style="list-style-type: none"> • W tym promocja publikacji o profilu regionalnym; prowadzenie wykładów i zajęć w tym dla UTW III Wieku, Klubu Senior+ itp.; • Realizacja zajęć na terenie placówek oświatowych (m. in. konkursy artystyczne, wiedzy o gminie, itp.); • M.in. promocja książek i czytelnictwa (boockrossing)
		<p>Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego w różnych dziedzinach aktywności</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką; • Tworzenie warunków do rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego; • Promowanie twórczości amatorskiej; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie instruktorów specjalizujących się w dziedzinie kultury, sztuki, rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego; • Zaopatrzenie w odpowiednie materiały (np. instrumenty, ubiór, rekwizyty etc.), występy, wystawy, kiermasze, targi, wyjazdy w tym przeglądy; • Ilość wydarzeń na obecnym poziomie z uwzględnieniem współpracy z innymi podmiotami co przyczyni się do wzrostu ilości wydarzeń oraz uczestników tych wydarzeń, a przez to do wzrostu rozwoju działalności artystycznej;

II.	WZMOCNIENIE ROLI CENTRUM KULTURY W ŚRODOWISKU LOKALNYM	Inicjowanie włączenia społecznego mieszkańców Gminy Jutrosin <ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie potrzeb i oczekiwań w zakresie kultury w lokalnej społeczności; • Wspieranie oddolnych inicjatyw w tym grup nieformalnych; • Aktywizowanie mieszkańców mniej korzystających z dóbr kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie diagnoz poprzez bieżące i stałe rozmowy z mieszkańcami, uczniami szkół etc.; • Udostępnienie pomieszczeń, wsparcie merytoryczne projektów i inicjatyw; • realizacja projektów i pozyskiwanie środków na projekty zgodnie z zapotrzebowaniem; • współpraca i wsparcie grup nieformalnych, inicjowanie spotkań i pomoc w realizacji nowych inicjatyw m.in. poprzez pomoc merytoryczną, techniczną, dostęp do infrastruktury;
		Promocja gminy, jej kultury, historii i tradycji <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie działalności artystycznej placówki, lokalnych zespołów i artystów; • Promowanie walorów turystycznych gminy, jego historii i tradycji we współpracy z instytucjami działającymi w gminie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Promocja gminy m.in. poprzez różnego rodzaju publikacje oraz przewodniki, mapy, widokówki, albumy, Wiadomości Jutrosińskie etc.; • Unowocześnienie strony internetowej w tym zakresie dodania odpowiedniej zakładki na stronie internetowej (Facebook)

		<p>Partnerstwo i współpraca z instytucjami działającymi na terenie Gminy Jutrosin oraz partnerskich gmin współpracujących z Gminą Jutrosin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie przy udziale Urzędu Gminy Jutrosin wydarzeń i projektów w ramach współpracy międzygminnej, regionalnej i międzynarodowej; • Organizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych; • Podejmowanie inicjatyw proekologicznych; • Wspieranie działań prozdrowotnych i aktywizujących społeczeństwo; 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie organizacji imprez gminnych na poziomie obecnym wraz ze wzrostem dodatkowych wydarzeń sportowych jak np. międzyszkolne zawody sportowe w różnych dziedzinach etc.; • Wdrożenie projektów proekologicznych skierowanych przede wszystkim do dzieci w formie zajęć i wydarzeń z udziałem świetlic wiejskich (Bawimy się razem – żyj zdrowo) • Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Opieki Społecznej w Jutrosinie m.in. przy realizacji projektów skierowanych do osób starszych i wykluczonych społecznie; • Współpraca z Gminnym Kołem Emerytów i Rencistów, Klubem Senior+ i UTW III Wieku w związku z organizacją spotkań i działań prowadzonych dla osób starszych;
III.	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY GCKiR w Jutrosinie	<p>Ochrona dziedzictwa kulturowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie, udostępnianie i dokumentowanie dóbr i wartości kulturowych; • Rozwijanie nowoczesnych form ekspozycji; 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie katalogu dóbr kultury będących w posiadaniu ośrodka w zasobach Izby muzealnej – elektroniczna wersja do upublicznienia; • Dopuszczenie Izby muzealnej poprzez zakup gablot, w miarę

			<p>możliwości zaplecze audiowizualne etc., tablice multimedialne. Uzależnione jest to od pozyskanych środków zewnętrznych i działań sponsorskich;</p>
		<p>Dostosowanie oferty GCKiR Jutrosin do nowoczesnych technologii – innowacyjność i kreatywność</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja obiektów służąca wprowadzeniu nowoczesnych technologii; • w miarę możliwości remont pomieszczeń i zakup nowoczesnego wyposażenia i rozwoju technologii w GCKiR; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost i poprawa warunków pracy w celu rozwoju i upowszechniania kultury; • Wzrost ochrony dóbr kulturowych Gminy Jutrosin; • Wzrost estetyki Centrum Kultury poprzez zakup nowoczesnego wyposażenia sceny i sali widowiskowej; • Wzrost aktywności społecznej w zakresie wyposażenia w nowe urządzenia; • Wzrost aktywności społecznej w zakresie stosowania innowacyjnych technik; • Ulepszenie warunków technicznych oraz poprawa infrastruktury będzie sprzyjało wzrostowi zainteresowania działalnością i prowadzonymi działaniami – szacuje się wzrost zainteresowanych o min. 20%;

Program działania Gminnego Centrum Kultury i Rekreacji w Jutrosinie powstał w celu prowadzenia efektywnej polityki zarządzania jej działalnością w perspektywie najbliższych trzech lat.

Do prawidłowej realizacji programu niezbędne są środki finansowe pozyskane od Organizatora oraz różnego rodzaju środki zewnętrzne, poza budżetowe. Możliwe to będzie dzięki przydzielonej dotacji budżetowej Organizatora oraz stały monitoring różnego rodzaju stron portali funduszy europejskich, rządowych oraz innych.